

RAADSVORSTEL (via commissie)
BIJ ZAAKNUMMER: 2019001438

AGENDANUMMER: 05

COMMISSIE Burgers op 11 februari 2019

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
GGD Kadernota 2020	-3-	26 februari 2019	19.02.	JS

de raad
 van de gemeente
 Asten

Samenvatting

Voor u ligt de kadernota 2020 van de GGD Brabant-Zuidoost (GGD BZO) als opmaat naar de programmabegroting 2020. U krijgt de gelegenheid om hierover een standpunt in te nemen en kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de GGD BZO.

Beslispunten

Kennismemen van de kadernota 2020 van de GGD BZO.
 De directie van de GGD BZO informeren dat u kennis hebt genomen van de kadernota en de processen in de bestuursopdracht kritisch zult volgen.
 De gemeenteraad spreekt uit dat zij sterk inzetten op het voorliggend veld en het lokale Sociaal Team Asten en daar waar uitbreiding/verbreding wordt gezocht, wordt gekeken naar de partner die het beste aansluit.

Inleiding

De GGD Brabant-Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband van de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant. De GGD draagt bij aan de Publieke Gezondheidszorg en de ambulancezorg. De samenwerking is geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost.
 Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is het bestuur van de GR verplicht om ieder jaar de ontwerp-begroting, de jaarrekening en de kadernota voor 15 april van het jaar waarvoor de begroting dient, toe te zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
 In de "Beleidsnotitie Kaders P&C-documenten" van de vier regionale GR-en is deze uiterlijke aanleverdatum voor de kadernota vervroegd tot 31 december.
 De gemeenteraden krijgen op deze manier de gelegenheid om een standpunt in te nemen over de kadernota waar het bestuur van de GGD vervolgens rekening mee houdt bij het opstellen van de programmabegroting van het komende jaar.

De kadernota 2020

De kadernota wordt aangeboden als opmaat voor de begroting 2020. In de kadernota worden de kaders gesteld voor de programmabegroting.
 De kadernota geeft inzicht in de opdracht van de GGD, de ontwikkelingen die relevant zijn en de wijze waarop de GGD op deze ontwikkelingen inspeelt.

Niet alle actuele thema's zijn opgenomen in de kadernota, maar de GGD is wel alert en waar nodig zijn thema's onderwerp van gesprek in het GGD bestuur en/of worden gedeeld met de gemeenten.

Een groot aantal ambities in de kadernota zijn vanuit de reguliere begroting te financieren. De GGD zoekt ook naar alternatieve financieringsbronnen en interne ombuigingen om nieuwe ambities te kunnen realiseren.

Ontwikkelingen en verkenningen kunnen leiden tot keuzes zoals nieuw voor oud of financieringsmogelijkheden buiten de begroting. Als ontwikkelingen daar aanleiding toe geven worden de gemeenteraden hierbij betrokken om hun zienswijzen te geven.

Ontwikkelingen - ambities

Publieke Gezondheid en acute zorg

Omgevingswet

De GGD BZO heeft de ambitie om de gemeenten te adviseren bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie, die verplicht gemaakt moet worden in het kader van de nieuwe omgevingswet. Zij wil dit graag doen, om samen met partners als omgevingsdienst, Veiligheidsregio en Metropoolregio, integrale adviezen te geven.

Rijksnota Gezondheidsbeleid

Er komt in 2019 naar verwachting een nieuwe rijksnota gezondheidsbeleid. De GGD wil deze aangrijpen om de inzet van menskracht vanuit de GGD in het sociaal domein te vergroten. Dit vanuit hun ervaring op het gebied van preventie. Zij noemt een aantal wettelijke taken die de GGD voor de gemeente zou kunnen uitvoeren.

Doorgaande lijn Jeugdgezondheidszorg 0-18 jarigen

De jeugdgezondheidszorg is nu verdeeld over twee zorgaanbieders, de Zorgboog voor 0-4 jaar en de GGD van 4-18 jaar. Al lange tijd loopt er een discussie over een doorgaande lijn door één zorgaanbieder. Dit gebeurt al in meerdere regio's en gebleken is dat dit efficiënter en effectiever werkt.

De GGD wil deze taak graag op zich nemen. In het Algemeen Bestuur van de GGD is besloten dat men wil onderzoeken wat de consequenties zijn van het inbesteden van deze doorgaande lijn voor jeugdgezondheidszorg bij de GGD. De GGD wil dit onderzoek zelf gaan uitvoeren, het algemeen bestuur heeft hier mee ingestemd in haar vergadering in december 2018.

Nationaal Preventie akkoord.

Eind 2018 is het nationaal preventie akkoord gepresenteerd aan de Tweede Kamer. Hiermee beoogt het kabinet samen met maatschappelijke partners de gezondheid van alle Nederlanders te verbeteren. Het gaat om maatregelen om problematisch alcoholgebruik, overgewicht en roken te voorkomen en terug te dringen. De GGD wil dit graag samen met de gemeenten en maatschappelijke partners oppakken.

Ambulancezorg

Acute zorg

De ontwikkelingen en consequenties van de toenemende, veranderende en complexere vraag van patiënten maakt dat de ambulance zorg steeds meer een onderdeel wordt van de acute zorg. De ambulancezorg werkt op basis van het Nationaal Actieplan Ambulancezorg om te zorgen dat de patiënt de juiste zorg, door de juiste zorgverlener, op het juiste moment, op de juiste plek krijgt.

Bestuursopdracht aan de GGD

Het Algemeen Bestuur heeft aan de Directeur van de GGD Brabant-Zuidoost een bestuursopdracht verstrekt om de organisatie structureel financieel gezond en wendbaar te maken voor de komende jaren. Aanleiding voor deze opdracht zijn de zorgen om de financiën en de bedrijfsvoering van de GGD.

Deze zorgen komen voort uit de zienswijzen die bijna alle gemeenten in het voorjaar van 2018 hebben ingediend op de ontwerpbegroting 2019 en uit de wijze waarop het vorige Algemeen Bestuur met financiële knelpunten is omgegaan.

Uitgangspunten bij dit optimalisatieproces zijn dat gemeenten vertrouwen blijven houden in de GGD en dat de GGD haar wettelijke kerntaken voor gemeenten op een inspirerende manier blijft uitvoeren.

Met de bestuursopdracht worden de volgende resultaten beoogd:

- De GGD is een financieel gezonde organisatie langs een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering;
- De GGD is een transparante organisatie die strategisch wordt aangestuurd en kort-cyclisch wordt bijgestuurd;
- De inwonersbijdrage, die de 21 gemeenten jaarlijks (geïndexeerd volgens de reguliere indexeringsmethode) aan de GGD moet betalen, is stabiel;
- Er is ruimte voor vernieuwing waardoor de GGD kan inspelen op de sociaal-maatschappelijke vragen van de 21 gemeenten en derden;
- De GGD is een aantrekkelijke en moderne werkgever.

Deze bestuursopdracht komt bovenop de reguliere werkzaamheden van de GGD. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de GGD en de 21 gemeenten om dit optimalisatieproces goed, zorgvuldig en binnen een beperkte periode te laten slagen.

De bestuursopdracht wordt in 2019 uitgevoerd en moet leiden tot een wendbare GGD met een structureel sluitende begroting. De eenmalige kosten die gepaard gaan met de bestuursopdracht worden geraamd op € 245.000.

De bestuursopdracht bevat vijf deelopdrachten. De uitwerking van de deelopdrachten zal effect hebben op de begroting 2020 vandaar dat de deelopdrachten toegelicht worden in de kadernota. Wat de concrete effecten zullen zijn is op dit moment echter nog niet bekend.

Deelopdracht 1

Het uitwerken van een efficiënte en effectieve uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken en de wijze waarop wordt ingezet op het continue verbeteren en door ontwikkelen van de organisatie (inclusief strategische personeelsplanning/HRM op basis van door- en uitstroom, proactieve business en finance control, overheadreductie, scherpe definiëring van inhouse en outsource diensten, onderzoek naar shared services en marketing). Bij deze deelopdracht worden de cultuur- en structuuraspecten en de veranderbereidheid van de organisatie betrokken.

Geraamde eenmalige kosten: € 75.000

Gereed: medio 2019

Deelopdracht 2

Het ontwikkelen van een duurzaam en transparant financieringsmodel voor de GGD. Vervolgens moet de hoogte van de algemene reserve, die nu is vastgesteld op € 600.000,- in overeenstemming gebracht worden met de geïnventariseerde risico's. De financiële weerbaarheid van de GGD moet via de gebruikelijke ratio's op orde zijn. Een positief jaarresultaat zal primair aangewend worden voor de aanvulling van deze verantwoorde algemene reserve alvorens andere doelen daarmee te bekostigen.

Geraamde eenmalige kosten: geen.

Gereed: maart/april 2019

Deelopdracht 3

Het vergroten van het huidige aanbod in contracttaken. Als uitgangspunt hanteert de GGD hierbij het sociaal domein waarvoor gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn.

Nieuw te ontwikkelen contracttaken dienen hierbij aan te sluiten, in het bijzonder bij onder andere de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Omgevings-wet. Als uitgangspunt hanteren de 21 gemeenten hierbij dat zij de kennis en kunde van de GGD op het sociaal domein beter benutten door inbesteding te verkiezen voor uitbesteding. Ook derden worden, door zowel de GGD als de 21 gemeenten, actief gewezen op de mogelijkheid om betaalbare en goede contracttaken af te nemen.

Geraamde kosten: € 10.000

Gereed: medio 2019.

Deelopdracht 4

Het onderzoeken van uiteenlopende financieel-juridische mogelijkheden om strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan als oplossing voor schaarse personele functies en om de kans te vergroten om aanvullende opdrachten/taken gegund te krijgen die extern aanbesteed worden.

Geraamde kosten: € 10.000,-

Gereed: medio 2019

Deelopdracht 5

Een doorlopende lijn JGZ, voor de totale leeftijdsgroep van 0 tot 18 jaar genereert veel informatie voor analyse en onderbouwing van lokaal en regionaal beleid waar gemeenten op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor zijn. De robuustheid van de JGZ is optimaal indien er gewerkt wordt met een integraal ICT-systeem, als sturingsinstrument voor gemeenten op efficiency, outcome en kosten op het terrein van de Jeugd.

Wanneer de GGD de doorlopende lijn JGZ mag uitvoeren is dit een dermate versteviging van het financieel fundament dat tegenvallers op andere terreinen gemakkelijker opgevangen kunnen worden en dat dit daarmee voor gemeenten een strategische keuze is voor kwaliteit én voor financiële stabiliteit van haar eigen GGD. Deelopdracht 5 betreft dan ook het verkennen van het scenario waarin de doorgaande lijn van jeugdgezondheidszorg van 0-18 jaar door 21 gemeenten volledig bij de GGD wordt belegd. De basis hiervoor ligt in de wens om een efficiënte doorlopende lijn voor JGZ te realiseren enerzijds en anderzijds de keuze af te wegen of deze verbreding van de financiële basis voor de GGD opweegt tegen de gevolgen van een dergelijk besluit

Geraamde kosten: € 150.000

Standpunt innemen

De gemeenteraad krijgt de gelegenheid om een standpunt in de te nemen.

Over 2018 verwacht de GGD een tekort van € 575.000,- vanwege incidentele kosten.

Een van de onderdelen van dit tekort is een bedrag van € 250.000,- voor salariskostenstijging. De GGD heeft dit bedrag voor 2018 als incidenteel opgevoerd en voor 2019 en verder is dit nu nog als pm post geboekt.

Deze salariskostenstijging is echter structureel, het gaat immers om stijging van salarissen door cao onderhandelingen en ABP premie verhogingen.

Het ligt voor de hand dat deze kosten in de nieuwe begroting terugkomen, het is goed om hier aandacht aan te besteden bij de voorjaarsnota en de programmabegroting 2020 van de GGD BZO.

Als standpunt kan worden meegegeven dat de gemeente de ontwikkelingen, en met name binnen de bestuursopdracht, kritisch zal volgen.

Naar aanleiding van deelopdracht 3 zou de gemeenteraad aan de GGD mee kunnen geven dat het voor de gemeente Asten niet vanzelfsprekend is dat mensen van de GGD ingezet gaan worden voor lokale ontwikkelingen.

Wat willen we bereiken

Een financieel gezond GGD.

Wat gaan we daarvoor doen

Kritisch het proces van de bestuursopdracht volgen.

Risico's

Om risico's te beheersen wordt door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Drie maal per jaar worden door het management marapgesprekken gevoerd om stil te staan bij de ontwikkeling en het ontstaan van relevantie risico's en hoe deze kunnen worden beperkt.

Risicomanagement is ook een belangrijk element in het HKZ-certificeringsschema. (HKZ = Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector).

Communicatie

Het standpunt van de raad wordt medegedeeld aan de directie van de GGD middels bijgevoegde brief.

Wat mag het kosten

Bestuursopdracht

Deze eenmalige kosten van € 245.000,- worden gedekt uit de algemene reserve (190.000), de bestemmingsreserve gezondheidsprojecten (€ 35.000) en het innovatiebudget (€ 20.000) van de GGD. De uitwerking van de deelopdrachten zal effect hebben op de begroting 2020, maar wat de concrete effecten zijn kan de GGD BZO nog niet bekendmaken.

Indexering 2020

De indexering 2020 in de kadernota bedraagt 2,86%

Loon 70% x 3,4% = 2,38%

Prijs 30% x 1,6% = 0,48%

Deze indexering van de GGD is conform vastgesteld beleid. Onlangs is nog onderzocht of de huidige methode van indexering nog volstaat. De conclusie is dat deze volstaat maar dat toekomstige premiestijgingen niet meer met reguliere indexering kan worden opgevangen. Voor indexering wordt in de begroting van Asten jaarlijks een stelpost van € 100.000 opgenomen. De indexering van de GGD kan hieruit gedekt worden.

Financiële consequenties Asten 2020

Naast de indexering is er een kleine verhoging (€ 436) van de structurele bijdrage door een toename van het aantal lijkschouwingen en euthanasieverklaringen en een aanvullend bedrag in verband met pensioenpremiestijging (€ 2.181). De totaal verwachte bijdrage voor 2020 exclusief indexering (€ 278.089) kan niet binnen de huidige begrote inwonersbijdrage gedekt worden (€ 273.583). In de begroting 2020 van de gemeente Asten zal een voorstel voor ophoging worden ingediend van € 4.506.

gemeentelijke bijdragen publieke gezondheid	totaal	Asten
gemeentelijke bijdragen 2019	12.077.000	263.370
toename lijkschouwingen/euthanasieverklaringen	20.000	436
index	345.000	7.524
aanvulling index ivm ABP-premiestijging	100.000	2.180
totaal gemeentelijke bijdrage 2020 gezondheid	12.542.000	273.509
gemeentelijke bijdrage pubercontactmomenten (pcm)	totaal	Asten
programmabegroting 2019	655.000	14.284
index	18.000	393
totaal gemeentelijke bijdrage 2020 pcm	673.000	14.676
totaal gemeentelijke bijdrage gez.pakket	13.215.000	288.185
totaal gemeentelijke bijdrage gez.pakket excl. Index		278.089
totaal begrote inwonersbijdrage		273.583

Bijlage(n)/ter inzage (incl. AST-nr)

AST2018077572 Kadernota GGD 2020

AST2019001482 Reactie gemeenteraad naar GGD Brabant Zuidoost.

j.vandenbogaart@asten.nl

RAADSBSLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendanummer:
GGD Kadernota 2020	26 februari 2019	19.02.

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 januari 2019 met zaaknummer 2019001438;

gehoord het advies van de commissie Burgers van 11 februari 2019;

besluit:

- Kennis te nemen van de kadernota 2020 van de GGD BZO.
- De directie van de GGD BZO te informeren dat u kennis hebt genomen van de kadernota en de processen, met name in de bestuursopdracht, kritisch zult volgen.
- Uit te spreken dat de gemeente Asten sterk inzet op het voorliggend veld en het lokale Sociaal Team Asten en daar waar uitbreiding/verbreding wordt gezocht, wordt gekeken naar de partner die het beste aansluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 26 februari 2019.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
mr. H.G. Vos